

OOSTENDE
DE STAD
AAN ZEE

GOED GENOEG OUDERSCHAP BIJ MIDDELENGEBRUIK

08 MEI 2026

INHOUD

- 1. Inleiding
- 2. KiDO
- 3. Kenmerken goed genoeg ouderschap
- 4. Casusbespreking ahv. kenmerken ggo
- 5. Mentaliseren

1. INLEIDING

PROFICIAT!

2. KiDO

- **KiDO** = gezinsondersteuning voor Kinderen en hun Drugafhankelijke Ouders
- Deelwerking MSOC Oostende
- Sinds 2010

2. KIDO

KiDO biedt langdurige, outreachende, intensieve en integrale gezins - en netwerkondersteuning aan drugafhankelijke (zwangere) ouders en hun kinderen.

2. VISIE KIDO

Druggebruik van de ouders bemoeilijkt het ouderschap, maar staat niet noodzakelijk een goede verzorging en opvoeding in de weg.

2. DOEL KIDO

Hoofddoel is het vergroten van de ontplooiings – en ontwikkelingskansen van de kinderen dmv. het versterken van de ouders in hun ouderrol.

2. KIDO - DOELGROEP

KiDO ondersteunt gezinnen met minstens 1 (ex)drugafhankelijke ouder:

- Risicosituatie m.b.t. ontplooiingskansen kinderen
- Kwetsbaarheden verschillende levensdomeinen
- Beperkt maatschappelijk steunsysteem
- Precaire relatie met hulpverlening ('zorgmijders')
- Vanuit vrijwilligheid en mandaat van het gezin

Bijzondere aandacht voor prenatale begeleiding en gezinnen met jonge kinderen (0 -6 jaar)

3. HOE GAAN WE AAN DE SLAG?

- Vanuit de leefwereld van het gezin
- Vanuit de noden en op tempo van het gezin
- Vertrouwensrelatie en mandaat
- Integraal: alle levensdomeinen
- Belangenbehartiging, rechtenverkenning, sociale vertaalslag
- Vertrekpunt is vaak een **praktische** insteek

3. KENMERKEN GOED GENOEG OUDERSCHAP

- Graag zien
- Zorgen voor duidelijkheid en voorspelbaarheid
- Zorgen dat het veilig is
- Er zijn voor je kinderen
- Herstelmomenten toelaten

4. CASUSBESPREKING

Hoe zou je als KiDO gezinsondersteuner aan de slag gaan met dit gezin?

Formuleer een aantal concrete acties vanuit volgende kenmerken van goed genoeg ouderschap:

- - Graag zien
- - Zorgen voor duidelijkheid en voorspelbaarheid
- - Zorgen dat het veilig is
- - Er zijn voor je kinderen
- - Herstelmomenten toelaten

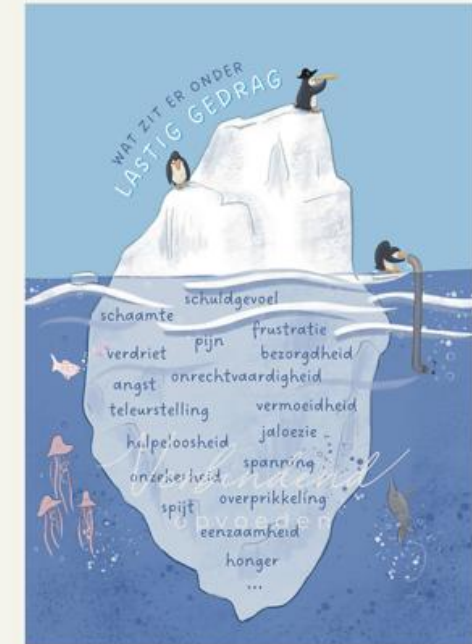
5. TOT SLOT - MENTALISEREN

Mentaliseren

= Het doen en laten van zichzelf en van anderen impliciet en expliciet waarnemen en begrijpen in termen van **intentionele mentale toestanden** (gevoelens, gedachten, bedoelingen en verlangens).

Bateman & Fonagy, 2004

→ Maar vooral een **houding**! Een manier om relaties te benaderen.

5. TOT SLOT - MENTALISEREN

3 typologieën

NIET EFFECTIEF MENTALISEREN

- Terugvallen op Pre mentaliserende modi
- Niet mentaliseren is besmettelijk!

Zekerheid
Psychische equivalentie

Intern = extern

- Alleen voelen en niet meer denken
- Geen ander perspectief: mijn waarheid is dé waarheid
- Rigiditeit

Quick fix
Teleologischeodus

Actie!

- Eerst zien dan geloven
- Als HV gevoel dat je iets moet doen

Doe alsof
Pretendodus

Bla bla bla

- Alleen denken niet meer voelen
- Verhaal voelt leeg, betekenisloos

→ Bij welke typologie sluit jij het meest aan als zorg- of hulpverlener?

5. TOT SLOT - MENTALISEREN

- Psychisch equivalente modus
- Ik voel het zo, dus het is zo
- Meestal wanneer er een hoge mate van emoties aanwezig is
- Window of tolerance: hyper-arousal
- Maakt dat iemand overschakelt op automatisch mentaliseren en zo tot (verkeerde) conclusies komt waarover absolute zekerheid bestaat
- **Voorbeeld: er is druggebruik dus de situatie is sowieso onveilig voor de kinderen**

5. TOT SLOT - MENTALISEREN

- Teleologische modus
- 'Jij moet bewijzen dat'
- Quick fix = actie / doen
- Alleen iets tastbaars kan bewijzen dat de ander daadwerkelijk betrokken is.
- Het risico bestaat dat we de neiging hebben om excessief iets te gaan doen en daarmee overgaan tot niet-helpende acties.
- **Voorbeeld: er is druggebruik dus die persoon moet in opname**

5. TOT SLOT - MENTALISEREN

- Alsof-modus
- De innerlijke ervaring is losgekoppeld van de buitenwereld.
- Er wordt in het contact veel gepraat over gedachten en gevoelens maar er is geen emotionele beleving.
- Window of tolerance: hypo-arousal
- **Voorbeeld: een mama vertelt van het voorbije weekend met de kinderen waar het volledig misgelopen is. Ze doet een appel op je om begrip te tonen en er te zijn voor haar. Maar het komt niet bij je toe. Je bent vooral aan het denken hoe je dit kan oplossen en bent in je gedachten al een lijstje aan het maken met to do's.**

5. TOT SLOT - MENTALISEREN

- Overkomt cliënten maar ook hulpverleners!
- Pre-mentaliserende modi zijn besmettelijk binnen een team
- Vertragen is de boodschap
- Thinking together (supervisie, intervisie, MDO,...)
- Tot slot:
- Soms lopen hele systemen (organisaties, afdelingen,...) vast op pre-mentaliserende modi. In een poging gedrag en risico's te beheersen, worden er steeds meer regels of protocollen vastgelegd, die vaak alleen maar een illusie van veiligheid geven en niet altijd leiden tot helpende interventies.

OOSTENDE
DE STAD
AAN ZEE

OOSTENDE.BE
DIENST

A black and white photograph of a beach at dusk. In the background, a large, curved building with many windows is visible, along with other buildings and a pier extending into the sea. The sky is filled with clouds, and the sun is low on the horizon, creating a dramatic light effect. The foreground shows the wet sand of the beach with some reflections.

VRAGEN?

CONTACT

NANCY.DECLERCQ@OOSTENDE.BE

0497 59 55 12

